

İZMİR-MANİSA PLANLAMA BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI
DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU

TMMOB Şehir Plancıları Odası tarafından 16.11.2015 onay tarihli İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın (ÇDP) yürütmesinin durdurulması ve iptali talebiyle Danıştay 6. Dairesi Başkanlığı'nın 2016/1831 esasına açılan davada, ÇDP'nin Kula OSB'ye ilişkin kısmının yürütmesinin durdurulmasına kadar verilmiştir.

11.04.2019 tarihli mahkeme kararının 66. sayfasında "*Dairemizce yapılan değerlendirmede; Kula için ise Dairemizin E:2016/1831 sayılı dosyalarının birlikte değerlendirilmesinden: alanın doğal sit niteliğine sahip Kula volkanlarından birinin lav akıntılarının bulunduğu bölgeye komşu ve olduğu bölgenin taşıdığı jeolojik önem ve doğal sit niteliğiyle koruma altına alınması gereken alan olduğu, plan açıklama raporunda özellikleri gereği irdelenecek organize sanayi bölgesi olarak önerilmesine karşın bu tutumun planda sürdürülmediği görüldüğünden bu açıdan yürütmenin durdurulması isteminin koşulları oluşmuştur.*" değerlendirmesi yapılarak ÇDP'nin Kula OSB'ye ilişkin kısmının yürütmesi durdurulmuştur.

Genel Müdürlüğümüzün 13.02.2020 tarih ve E.38566 sayılı yazısı ile ilgili kurum ve kuruluşlara mahkeme kararlarının icapları doğrultusunda işlem tesis edilmesi hususu bildirilmiştir.

İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Açıklama Raporunun 50. ve 51. sayfalarında Kula OSB'ye ilişkin "*Manisa il sınırları içinde İzmir'e en uzak konumda olan organize sanayi bölgeleri ise Soma ve Kula organize sanayi bölgeleridir. Bu bölgelerden Kula Organize Sanayi Bölgesinin Deri konusunda ihtisaslaşmış bir organize sanayi bölgesi olarak geliştirilmesi, ilçede yaygın olan deri işletmelerinin yarattığı çevresel sorunların önlenmesi amaçlanmıştır. Ancak, Kula Organize Sanayi Bölgesi için seçilen alan, doğal sit niteliğine sahip Kula Volkanlarından birinin lav akıntılarının bulunduğu bölgeye komşu seçilmiştir. Yer seçimi yapılmış olan alanın bir bölümü, uydu görüntüleri üzerinden yapılan tespitlerde lav akıntılarının üzerinde görünmektedir. Söz konusu bölge, gerek taşıdığı jeolojik önem ve gerekse doğal sit niteliğiyle koruma altına alınması gereken alanlardandır. Çevre Düzeni Planı'nda Kula Organize Sanayi Bölgesi yer seçimi irdelenecek organize sanayi bölgelerinden biri olarak gösterilmiş ve organize sanayi bölgesinin bu alan dışında bir bölüme taşınamaması, yer seçim kararının tümüyle iptal edilerek, yerin değiştirilememesi durumunda, sınırlarının yeniden ele alınması ve korunması gereken alanların organize sanayi bölgesi alanından çıkarılmasına, plan kararları arasında yer verilmiştir.*" değerlendirmesi yapılmıştır.

Bununla birlikte 21.04.2020 tarih ve E.90835 sayılı yazımız ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) söz konusu mahkeme kararı ile Kula OSB'ye ilişkin bilirkişi görüşünün incelenerek Kula lav akıntıları etkilerinin OSB alanı kapsamında değerlendirilmesi ve inceleme sonucunda oluşturulacak görüşün veya belirlenecek yeni OSB sınırlarının Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi talep edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) 24.04.2020 tarih ve 1521782 sayılı yazısında Kula OSB ile ilgili olarak;

- Yer seçiminin, o tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre yer seçimi komisyonu marifeti ile 15.07.1997 (mevcut kısım) ve 08.11.2000 (ilave alan) tarihlerinde yapıldığı,
- OSB Alanı ve sınırlarının, 15.07.1999 tarih ve 7031 sayılı (mevcut kısım), 06.06.2006 tarih ve 5573 sayılı (ilave alan) yazılarla kesinleştirildiği,
- Kula Deri OSB'nin kuruluşunun 29.08.2001 tarih ve 410 sayılı Bakanlık Oluru ile gerçekleştiği ve tüzel kişilik kazandığı,
- İmar Planına Esas Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporunun, 20.04.2016 tarihinde Manisa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce onaylandığı, raporda volkanik cürüflardan bahsedilmekle birlikte OSB Alanının "Yerleşime Uygun Alan" ve "Önlemlenmiş Alan" olarak tanımlandığı,
- İlk imar planının 12.02.2018 tarihinde onaylandığı,
- Kamulaştırma çalışmalarına devam edildiği,
- Kamulaştırılan ve mer'î imar planında "Hizmet ve destek alanı" olarak ayrılan kısma ilişkin kısmi parselasyon dosyasının 18.10.2018 tarih ve 4184 sayılı yazı ile onaylandığı, uygulama sonucunda bir adet "hizmet destek ve sanayi alanı" parselinin oluşturulduğu,
- Kamulaştırması tamamlanamayan diğer kısımların (sanayi parselleri, yollar, donatılar vb.) parselasyon planı onaylı olmadığından sanayi parsellerinde arsa tahsisine başlanılmadığı,
- 23.10.2019 tarihli ve 654749 sayılı Olur'u ile Bölge sektör grubunun "Deri İhtisas ve Karma", Bölge unvanının ise "Kula Deri İhtisas ve Karma OSB" olarak değiştirildiği,
- Statüsünün "Karma ve Deri İhtisas" olarak değişmesini müteakip revizyon imar planının 11.02.2020 tarihinde onaylandığı,
- Manisa Çevre Şehircilik İl Müdürlüğünden alınan Kula Divlittepe Volkanik Oluşumlar 1. Derece Doğal Sit Alanı sınırları ile Kula Deri İhtisas ve Karma OSB sınırının, Kula Belediyesi'nce karşılaştırıldığı ve sonuç olarak yaklaşık 4.000 m²'lik kısımda çakışma tespit edildiği, bu tespitin Kula Belediye Başkanlığı'nın 22.04.2020 tarih ve 890 sayılı yazısı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na iletildiği,

- Söz konusu 4.000 m²'lik çakışma için İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı üzerinden ölçü alınarak gösterim yapılmasının planlama tekniği açısından uygun olmadığı,
- **"Kula Divlittepe Volkanik Oluşumlar 1. Derecede Doğal Sit Alanı" olan kısmın, 4562 sayılı Kanun uyarınca Kula Deri İhtisas ve Karma OSB tarafından hazırlanacak ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca onaylanacak 1/5.000 ölçekli nazım ve 1/1.000 ölçekli imar planları ile OSB sınırı dışına çıkartılacağı hususları değerlendirilmiş ve açıklanan tespit ve gelişmeler dikkate alınarak; daha önce Bakanlığınıza intikal ettirilen Kula Karma ve Deri İhtisas OSB yer seçimi sınırlarının ÇDP'ye işlenmesinin uygun olacağı** ifade edilmiştir.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu uyarınca OSB yer seçimlerine ilişkin iş ve işlemler Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yürütülmektedir.

Danıştay 6. Dairesi Başkanlığının 2016/1831 esasına açılan davada verilen 11.04.2019 tarihli karar ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü) 24.04.2020 tarih ve 1521782 sayılı yazısı, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 20. Maddesinin 2. Fıkrasının "(a) Kamu Yatırımları" hükmü kapsamında değerlendirildiğinde; ÇDP'nin plan açıklama raporunda yer alan "Kula OSB" alanına ilişkin yer seçiminin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca irdelendiği, sonuç olarak 4.000 m²'lik kısımda Kula Volkanik Lav Akıntıları ile çakışma tespit edildiği ve bu alanın imar planı değişikliği ile OSB alanı dışına çıkartılacağı belirtilmekte olup İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın "7.2. *Bu plandan ölçü alınarak uygulamaya geçilemez.*" genel hükmü uyarınca 4.000 m²'lik çakışan alan için ÇDP'de düzenleme yapılması plan ölçeği itibariyle uygun olmadığından, bu alanın alan dışına çıkarılmasına ilişkin hususun Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 24.04.2020 tarih ve 1521782 sayılı yazısında belirtildiği üzere alt ölçekli imar planlarında gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında yer seçimi kesinleşen OSB alanlarına ilişkin "8.2.1.3. *Organize sanayi bölgelerinde, OSB Yer Seçim Komisyonunca yer seçimi yapılarak sınırları kesinleşen alanlar için bakanlıkça bu planda değişiklik yapılır.*" hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Açıklama Raporu'nun 50. ve 51. sayfalarında Kula OSB'ye ilişkin "Ancak, Kula Organize Sanayi Bölgesi için seçilen alan, doğal sit niteliğine sahip Kula Volkanlarından birinin lav akıntılarının bulunduğu bölgeye komşu seçilmiştir. Yer seçimi yapılmış olan alanın bir bölümü, uydu

görüntüleri üzerinden yapılan tespitlerde lav akıntılarının üzerinde görünmektedir. Söz konusu bölge, gerek taşıdığı jeolojik önem ve gerekse doğal sit niteliğiyle koruma altına alınması gereken alanlardandır. Çevre Düzeni Planı'nda Kula Organize Sanayi Bölgesi yer seçimi irdelenecek organize sanayi bölgelerinden biri olarak gösterilmiş ve organize sanayi bölgesinin bu alan dışında bir bölüme taşınmaması, yer seçim kararının tümüyle iptal edilerek, yerin değiştirilememesi durumunda, sınırlarının yeniden ele alınması ve korunması gereken alanların organize sanayi bölgesi alanından çıkarılmasına, plan kararları arasında yer verilmiştir.” ifadesinin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 24.04.2020 tarih ve 1521782 sayılı yazısındaki hususlar ile gerekli irdellemenin yapıldığı dikkate alınarak plan açıklama raporundan çıkarıldığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 24.04.2020 tarih ve 1521782 sayılı yazısı ile Kula OSB olarak sınırları iletilen alanın İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın K21 paftasında “organize sanayi bölgesi” olarak düzenlendiği İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği hazırlanmıştır.